

PICUR^{Info}

Készült a Szociális és Munkaügyi Minisztérium támogatásával

Kérlek, törd össze ezt a poharat...

Alig tizenhét éve, hogy bepillantást kaptam egy szakma, egy hivatás titkaiba. Az első pillanatban eldől, mi ketten, - a közösségfejlesztés és én - immár elválaszthatatlannak leszünk. Nem mondom, hogy egyszerű és könnyű folyamat volt, amit követtem. Az elmúlt évek során folyamatosan kockáztattam. Sosem tudtam, hogy jó irányt választottam, vagy sem, mégis nekiindultam. Rengeteg tanulás és tapasztalás vezetett odáig, hogy végre megkockáztattam, önálló munkát kezdeményezzek. Természetesen az ötlet nem tőlem származott. Ebben a szakmában valamennyien ugyanazt a vezérfonalat követjük, szinte ugyan úgy is gondolko-

dunk, ám a gyakorlati munkánk, eredményeink különbözőek. Ez adja meg az igazi színességét, változatosságát. Második éve, hogy elindultam ifjúsági vonalon. Nem kívántam újat és nagyszerűt létrehozni, csupán az elődök által tapasztaltakat vegyíteni, keverni, fiatalosan, lendületesebben használni. Talán sikerült. Komárom négy középiskolájából négy, tizenegyedikes osztályából kerültek ki azok a fiatalok, akik vállalták, hogy energiájukat, szabadidejüket rászentelik erre a kísérletre. S, bár nagy elképzelésük nem volt a képzésről, talán kíváncsiságból, talán kalandvágyból, vagy éppen külső megerősítést követően, de belevágtak. Ta-

lán nem bánták meg. Az osztályokból való kiválasztás különböző módon alakult. Az első iskolából viszonylag könnyű volt választanunk. Náluk nem végeztünk korábban osztályközösség-fejlesztést, ám különböző ifjúsági és egyéb rendezvényekre szívesen jöttek segíteni. Tőlük hívtunk két lányt és egy fiút. A képzés során egy kislány kimaradt. A másik osztályból nem volt jelentkező, így az osztályfőnök segítségével kiválasztottunk 5 fiatalt – valamennyien fiúk –, akik közül egy fő, aki elbizonytalanodott, illetve egy csere is történt, a többiek végigvitték a folyamatot. Két osztályban élünk a személyes jelentkezéssel. Az egyik osztályból hatan jelentkeztek, akik közül már az első alkalommal nem jött el egy kislány. A másik osztályból nagyon sokan érezték kedvet a programhoz, így választanunk kellett. Az igazgatónóval folytatott beszélgetés során alakult ki az a kör, összesen 7 tanulóval, akikkel

elkezdünk a munkát. Ebből a körből két fiatal az első foglalkozás után elmaradt – mindketten az igazgatónó kifejezett kérésére kerültek be –, míg egy kislány elbizonytalanodott. Huszonegy középiskolással és két fiatal egyesületi önkéntessel indultunk. A teljes képzési szakaszt 15 középiskolással és egy fiatal önkéntessel bonyolítottuk le. A képzések alatt és az egyes szakaszok lezárásakor is végeztünk értékelést, ahol folyamatos pozitív visszajelzéseket kaptunk. Az elmaradt fiatalokat kértük, osszák meg velünk őszintén benyomásaikat, az esetleges csalódásaik is fontosak számunkra, hiszen abból is tanulunk. Sajnos csak ígéretet kaptunk, több ízben is. Ebben a korosztályban és a jelenlegi társadalmi „normákban” nem akartak őszintén kitárulkozni. Célunk, több részből álló, egymásra épülő munka nyomtatott formában való megjelentetése. Az első kiadványunkat az elmúlt évben összeraktuk és

„Összehozó” címen megjelentettük. Ennek tartalma 1-1 középiskolai osztályban folytatott közösségfejlesztés, csapatépítés. Jelenlegi kiadványunk már egy módszeres tanulási folyamatnak az első állomása, a közösségi és társadalmi részvétel, a közösségfejlesztés folyamata. Aki a kiadványainkban a közösségfejlesztés területén valami nagyszerűt, újat és tudományosot szeretne, annak csatlódást okozunk. Nem alkotunk különlegeset, csak egy kicsit fiatalosítottunk. Fiatalok-

nak szóló, általuk is könnyen értelmezhető, gyakorlati útmutatót állítottunk össze. Paulo Coelho gondolatait hívtam segítségül: „Kérlek, törd össze ezt a poharat - és szabadíts meg bennünket az átkozott előítéleteinktől, és a hülye mániától, hogy mindent meg kell magyarázni, és hogy csak azt merjük megtenni, amit a többiek helyeselnek.”
Monostori Éva

A teljes kiadvány egyesületünkönél megrendelhető, vagy honlapunkról letölthető: www.eletteregyesulet.hu

Mi aztán megoldjuk a problémát

Ifjúsági kortárssegítő képzés

Egyesületünk tekintélyes támogatást pályázott Komáromban az Egészségügyi és Szociális Bizottságtól, melyből a komáromi középiskolák tanulói részére bentlakásos képzést valósítottunk meg a koppánmonostori Fenyves Táborban.

Az előre összeállított képzési tematika alapján 2008 decemberében került sor a program megvalósítására, ahol felkészült ifjúsági trénerek által valósult meg az eltervezett folyamat. A három nap során vendégeink is voltak. Így a komáromi krízis gondozási központ mentálhigiénikusa és a komáromi rendőrkapitányság drogmegelőzési osztályának munkatársaival közösen készültünk a feladatra.

Fontos megemlítenünk, hogy a jelenlegi képzésünk alapjaként az SZMM „Év gyermek és ifjúsági projektje” díjjal jutalmazott „Összehozó” osztályközösség-fejlesztő képzés osztályaiból kikerült fi-

atalokból tevődött össze. Ehhez a csoporthoz hívtunk önkénteseket a Kultsár István Szakközépiskola Rákóczi Szövetség Ifjúsági csoportjából. Az így összeállt 23 fiatal mellé egyesületünk 3 kortárssegítője csatlakozott. Így összesen 26 fiatal képzését végeztük el. Elképzelésünk különleges, hiszen egy új módszertani kidolgozás során összeállított program első szakaszát bonyolítottuk le. A fiatalokat egy komplex kortárssegítő képzésben részesítjük, mely egymásra épülő 3X3 napos bentlakásos képzés keretében valósul meg.

Az első 3 nap az egészségügyi prevenció területén összpontosult, ezt valósítottuk meg decemberben. Erre a 3 napra újabb 2X3 nap épül, melyet már a Nemzeti Civil Alapprogram és a Szociális és Munkaügyi Minisztérium támogatásával folytattunk. Az éves munkát havi rendszerességgel 1-1 napos szupervízió követ, ahol a fiata-

lokkal tapasztalataikról és elkezdett önálló tevékenységeikről folytatunk.

Az egymásra épülő program keretében olyan speciális tudással rendelkeznek majd a fiatalok, amely egy több lábon álló kortárssegítést támogat. Az egészségügyi és szociális ellátórendszer és segítségnyújtás mellett lehetőségük lesz a diákmunka, az önkéntes munka, a külföldi és hazai önkéntes szolgálat, társadalmi szerep- és felelősségvállalás mellett a közösségi értékek és közösségi gazdálkodás ismereteinek megismeréséhez.

A decemberi programunk alapja a támogató szempontrendszere által meghatározott egészségügyi prevenció képzés volt. A három nap alatt különféle szerepjátékokat, esettanulmányokat és beszélgetéseket folytattunk a szenvedélybetegségekről és azok hatásairól. Két vendégelőadónk segítségével filmekeket néztünk, melyben szenvedélybeteg (drog) fiatalok

beszéltek magukról és a drogok által okozott fájdalmaikról, keserúségeikről.

Mentálhigiénikusunk az ifjúsági korosztály tekintetében a családról, a párkapcsolatról, a szexuális problémákról és kultúráról beszélgetett a fiatalokkal. Személyes családfa építésével feltárta a fiatalok családi problémáit, s egyéni foglalkozásokat vezetett.

„Ebben a korban nagy jelentősége van a lelki egészségnek. Nagy a leterheltség. Éppen, hogy elhagyták a gyermekkort, de még nem felnőttek. - Ki is vagyok? - Mi nek is vagyok ezen a Földön? – gondolatköre foglalkoztatja őket leginkább. Ez a korosztály nehezen talál önmagára.

ismerkedünk

Nó a deviáns viselkedés, sok a „széthullott, egyszülős” család. Magatartásukra jellemző a szorongás, labilitás. Helyzetmegoldásaik nem eléggé hatékonyak, döntéseiket nem kíséri kitartás. Gyakoriak a „helyzetből” való kimenekülések. A kitűzött céljaikat könnyen feladják kisebb kudarcok esetén is. Ha nincs meg a lelki stabilitás, könnyen az alkohol és a drog rabjaivá válhatnak. Arra kell törekedniük az őket nevelő szülőknek, pedagógusoknak és szakembereknek, hogy egészséges önbizalommal felvértezett fiatalok legyenek. Akik képesek az előttük álló életproblémákkal, konfliktusokkal meg-

felelő módon megküzdzeni.

A serdülő szempontjából fontos, hogy legyen egy olyan társ, barát, vagy pedagógus, de legjobban a szülő, akinek meg tudnak nyílni. Problémáikról tudnak beszélni. A szülőnek pedig legyen ideje a gyerekre. Érezze a szülő, hogy a gyerek partnerként fordul felé, (esetleg fél a kudarcától-visszautasítástól) valóban segítséget vár tőle. Ha eddig nem volt meg a bensőséges kapcsolat, most még van esély a kialakítására. A gátlások nélküli beszélgetésekre lehetőséget ad egy együtt elvégzett házimunka, sütés-főzés, esetleg családi kirándulás.”

Csonka Szilvia

A közösségfejlesztési folyamatban való részvétel egyben egy tanulási folyamatot is jelent*

Amikor valaki a közösségfejlesztés szót hallja legtöbbször arra gondol, hogy ez nem más, egy közösség fejlődésének elősegítése, de ez csak részben igaz. Közösségek által történő fejlesztésről

van szó. Az, aki ezt segíti, mint szakember, a közösségfejlesztő „csak” bátorító, informáló, inspiráló szerepet tölt be. Néha azonosítják a közösségfejlesztőt a művelődésszervezővel, vagy régebbi ki-

fejezéssel élve a népművelővel. Talán nem véletlenül. Magyarországon a közösségfejlesztés a népművelésből nőtte ki magát, vált önálló szakmává.

Ez a foglalkozás a lakossági önszerveződést volt hivatott pótolni a szovjet típusú diktatúra évtizedeinek kultúrházaiban, egyre csökkenő politikai és egyre növekvő kulturális, szabadidős, amatőr művészeti és ismeretterjesztő-felnőttképző tartalommal.

Az 1970-es években néhány népművelő a népművelési gyakorlat keretében a Bakonyban kezdett el település szintű közösségfejlesztő kísérletet. Interjúk, tankatalógus, közösségi beszélgetések, településtervezés, külföldi partnerkapcsolatok építése, nyitott ház kísérletek. Mindezek a közösségfejlesztésben ma is alkalmazott módszerek – akkor még kísérletnek számított.

A közösségfejlesztésről azt

Egy kis lazításban

mondjuk, hogy interdiszciplináris jellegű. A közművelődés, szociális munka és szociálpolitika, szocio-kulturális animáció, vidékfejlesztés, társadalmi tervezés – ezek a közösségfejlesztésre igényt tartó legfőbb szakterületek. A közösségfejlesztés önállóságáról ill. valamely szakmához tartozásáról Magyarországon szenvedélyes viták folynak. Erős érvek szólnak az önállóság mellett, de kisajátítása, bekebelezése mellett is.

Magyarországon nagyon kevés szakember él közösségfejlesztésből. Esetünkben nem beszélhetünk egy foglalkozási csoportról, inkább olyan különböző szakmákhoz tartozó szakemberekről, akik fontosnak tartják a közösségiséget, a civil társadalmat, a részvételt, a demokráciát és szakmai szerepalakításaikban – művelődési, ifjúsági, szabadidő- és közösségi házakban, információs központokban, iskolákban, családsegítő központokban, s nem utolsó

sorban jogvédő, érdekvédő, természet és környezetvédő civil szervezetekben és újabban fejlesztési projekteken is – a közösségi megoldásokat keresik.

A közösségfejlesztés fókuszában Magyarországon a civil társadalom fejlesztése áll.

Ahhoz, hogy a közösség általi fejlesztés folyamatában a főszerep valóban az állampolgároké lehessen, nagyon komolyan kell vennünk a képessé tételt, s azon belül is a képzést.

Mindannyian tudjuk, hogy a közösségfejlesztési folyamatban való részvétel egyben egy tanulási folyamatot is jelent, amelyben a szükségletek és a készségek megmutatkoznak, a közösségi cselekvés során szerzett új tapasztalatok új képességeket kiépülését eredményezik, s mindezek megint csak új szükségleteket szülnek: a folyamat megállíthatatlanul gerjeszti önmagát.

Szükséges a folyamat közben néha megállni és egy-egy

tárgyra erősebben koncentrálni, vagyis *szervezett képzéseket* beiktatni.

Magyarországon az 1989-ben alapított Közösségfejlesztők Egyesülete és az általa alapított Civil Kollégium Alapítvány képviseli ezt a gondolatmenetet, amit az előbbieken felvázoltam. Manapság egyre több szervezet, személy vallja magát közösségfejlesztőnek. Ennek egyik örövendetes oka, hogy egyre többen gondolkodnak úgy, hogy a közösségi és nem az individuális megoldásokat keresik a problémákra, tartós folyamatokat képesek generálni, az emberek sajátjukként tekintik a megoldásokat és maguk veszik kezükbe sorsuk irányítását.

Az ifjúsági munka területén a Közép-dunántúli Régióban és azon belül Komárom-Esztergom megyében két, egymásra épülő képzéssorozatot kezdünk meg. A régiós vo-

nalon az ifjúsággal foglalkozó szakemberek, míg a megyei területen maguknak a fiataloknak közösségi kortárssegítő képzését indítottuk el március elején.

Mészáros Zsuzsa

* Közép-Dunántúli Regionális ifjúsági szakemberek képzését a Szociális és Munkaügyi Minisztérium felkérésére a 2008. évi ifjúsági mintaprojekt honosítására folytatjuk.

A Komárom-Esztergom megyei ifjúsági közösségi munkások képzését a Szociális és Munkaügyi Minisztérium által támogatott Megyei Ifjúsági Módszertani Központ keretéből biztosítjuk.

Komoly munkában ...

„Nem lehet cél a kiszolgáltatottság és a kiszolgálás megerősítése...”

A közösségi vállalkozásokra felkészítő képzésre történő felkészülésem során felhasználtam mindazokat az írásokat, amelyek egyrészt a fiatalok lehetőségeinek alternatív módjait tárják fel, külföldön és Magyarországon, valamint azokat a tapasztalatokat, amelyeket a közösségi vállalkozásokat segítő munkám során szereztem.

Közösségfejlesztőként azt tartom szem előtt, hogy az emberek igenis képesek változtatni a saját sorsukon csak bátorítás, információ, kapcsolatszervező-segítő szándék kell, hogy álljon mellettük valaki. Azoknak, akiknek elvesztett a hite saját maguk képességeiben, és környeztük támogatásában, segítő kézre van szükségük.

Nagyon nehéz azonban a segítő szakember helyzete, ha azt tapasztalja, hogy a fiatalok egy része beletör-

dött a helyzetébe, amíg a munkanélküli segínyt kapja, - van annyi pénze, hogy a minimális létfeltételeit biztosítsa és - amíg a feketemunkával megkeresi ennek kiegészítését a túlélés művészetében igen nagy jártasságot szerez. Mit tud ilyenkor ajánlani a segítő szervezet, szakember? Vállaljon a munkanélküli munkát a programunkban? Mégpedig olyat, ami sokkal nagyobb erőfeszítéssel jár, mint jelenlegi helyzetének megélése, vagy tanuljon? Alkalmazkodjon? Esetleg maradjon újra egyedül a bizonytalanságban, az állások keresésében? És mindezért kapjon minimálbért, amihez megint csak feketemunkát kell vállalnia. Mert hát a feketemunkában érdekes módon nincs hiány.

Választhatják tehát a hivataltól segítő szerepkörrel felruházott, ám hivatásuknak

nem érző hivatalok, hogy tesznek valamit, amivel elmondhatják, hogy ők mindent megpróbáltak. Milyen tettek ezek? Közmunkaprogram, közhasznú foglalkoztatás, szociális segély. Mi lesz a vége? Lejár a közmunka, elfogy a pénz és ugyanott vagyunk, ráadásul csak növelték ezzel a munkanélküli fiatalokban azt a tudatot, hogy így is túl lehet élni és lehet továbbra is a csodára várni. Mert hát azt meg kell mondani, hogy ma még mindig ott

tartunk, hogy csodavárókban nincs hiány. Majd idetelepül egy nagyüzem, gyár, majd valami „tőkés”-nek éppen itt rengeteg munkaerőre lesz szüksége, de legalábbis az enyémre. Csakhogy nem akar jönni az a tőkés, ha mégis jön, azt kívánja, hogy fizikailag, mentálisan jó állapotban lévő, lehetőleg valamihez legalább értő munkavállalók közül válogathasson.

Nem szeretnék az általánosítás csapdájába esni. Van nekünk már olyan önkormány-

Kiscsoportokban, elmélyülve

zatok és egyéb hivatalok, amelyek a hosszú távú megoldásokat tartják szem előtt, a közmunka lejárta után sem hagyják magukra az embereket, támogatják az olyan szolgáltatásokat, amelyek segítenek az álláskeresőknél munkát találni az elsődleges munkaerőpiacon, támogatják azokat a kezdeményezéseket, amelyek foglalkoztatást ajánlanak képzéssel, mentális

gondozással, kimeneti megoldásokkal.

Vannak jó példák a partnerségre. A kezdeményező szerep azonban ritkán ered ezekből a hivatalokból, a kezdeményezés civil oldalról jön, ha van olyan szerencsés egy település, térség, hogy helyben vannak civil szervezetei, amelyek kimondottan ezzel foglalkoznak. A kezdeményezőnek kell olyan meggyőző

Közösen, lazítva

nek lenni, hogy a partneri viszony előnyeit felismerjék a településen meghatározó más szereplők: az önkormányzat, helyi egyéb intézmények, szervezetek, vállalkozók, a helyi lakosság.

A mi dolgunk tehát, hogy:

- felismertessük a fiatalokkal, hogy hosszútávon előnyösebb dolgozni, mint nem dolgozni,
- felismertessük a lehetséges partnerekkel, hogy nekik is érdekük a program támogatása,
- összegyűjtsük a szükséges forrásokat,
- megtanuljunk vállalkozói módon is gondolkodni, gazdálkodni,

• megtanuljunk munkáltatóvá válni,

• és mindezekkel együtt meg kell tanulnunk azt is, hogy miként tudjuk képessé tenni azokat a fiatalokat, akiket a programba bevonunk, hasonló módon gondolkodni és önálló cselekedni.

Ez utóbbi a legnehezebb feladat, de a legnagyobb eredményt hozza hosszútávon. Nem lehet cél a kiszolgáltatottság és a kiszolgálás megerősítése, csakis a képessé tétel a saját sorsuk irányítására.

A kis lépések művészete ez, amit csinálunk, de el kell fogadnunk, és hinni kell abban, hogy ezt megéri tenni.

Mészáros Zsuzsa

Keszi Csaba: Megérinteni

Megérinteni a megérinthetetlen
Észrevenni mindazt, mit nem láthat a szem
Olyan világban élve, mit senki más nem ért
A lélek szétszakítja a zárt test bőrtönét

Élve temet, lelkem minden rejtett sebhelye éget
Látni hagyott, s a világ minden fájdalma bennem szenved
Szemeimnek fényt adott, örökre elátkozott
Azóta is csak halált lát, és átadja bánatát

Komárom-Esztergom megyei ISZMK

1. Konzorcium vezetője:

Szervezet/Intézmény neve: Mag-ház, Élettér Közösség- és Településfejlesztő Egyesület

Kapcsolattartó neve: Monostori Éva

Címe: 2903 Komárom, Csendes utca 8.

Telefon:06-34/526-955

E-mail: eletter@novonet.hu

Honlap: www.eletteregyesulet.hu

Nyitva tartás: H-P: 8:00-20:00, Szombat: 14:00-20:00

Vasárnap: zárva

2. A konzorcium további tagjai:

Szervezet/Intézmény neve: TAHITI Tatabányai Ifjúsági Információs és Tanácsadó Iroda

Fenntartó: A Közművelődés Háza Kft.

Kapcsolattartó neve: Oliveira de Jesus Andrea

Címe: 2800 Tatabánya, Szent Borbála tér 1.

Telefon: 06-34-304-451

E-mail: tahiti@chello.hu

Honlap: www.tahiti-tb.hu

Nyitva tartás: H-P: 9:00-17:00

Szervezet/Intézmény neve: Csokonai Művelődési Központ

Fenntartó: Komárom Város Önkormányzata

Vezető/Kapcsolattartó neve: Balogh Attila

Címe: 2900 Komárom, Kelemen L. u. 7.

Tel.:06-34-342 208, tel/fax: 06-34-540 064; 06-34-340-140

E-mail: csmk@vnet.hu

Honlap: www.komaromcsmk.hu

Szervezet/Intézmény neve: Majki Népfőiskolai Társaság
Vezető/Kapcsolattartó neve: Dózsa Edina
Címe: 2890 Tata, Kalló u. 12.
Telefon: 20-920-7177
E-mailcím: smudlakata@civilkd.hu
Honlap: www.civilkd.hu

Szervezet/Intézménye: Gyermek Kert Szociális
és Kulturális Alapítvány
Vezető/Kapcsolattartó neve: Dr. Németh József
Levelezési címe: 2500 Esztergom, Aranyhegyi u. 5. Pf.:351
Telefon: 06-33-501-740
E-mail: gyermekkerta@freemail.hu
Honlap: www.gyermekkert.mindenkilapja.hu

Szervezet/Intézménye: Bázis Gyermek és Ifjúsági Egyesület
Vezető/Kapcsolattartó neve: Smudla Katalin
Címe: 2900 Tatabánya, Erőmű tér 7/a.
Telefon: 20-920-7177
E-mailcím: smudlakata@civilkd.hu
Honlap: www.civilkd.hu

Szervezet/Intézmény neve: Bakonysárkányért Alapítvány
Kapcsolattartó neve: Székely Márton
Címe: 2861 Bakonysárkány, Béke u. 100/a
Telefon: 06 34 377 088
E-mail: szekely44@freemail.hu
Honlap: www.bakonysarkanyert.hu

Reményik Sándor

Akarom

Akarom: fontos ne legyek magamnak.

Á végtelen falban legyek egy téglá,
Lépcső, min felhalad valaki más,
Ekevas, mely mélyen a földbe ás,
Ám a kalász nem az ő érdeme.

Legyek a szél, mely hordja a magot,
De szirmát ki nem bontja a virágnak,
S az emberek, mikor a mezőn járnak,
A virágban hadd gyönyörködjenek.
Legyek a kendő, mely könnyet töröl,
Legyek a csend, mely mindig enyhet
ad.

A kéz legyek, mely váltig simogat,
Legyek, s ne tudjam soha, hogy va-
gyok.

Legyek a fáradt pillákon az álom.
Legyek a délibáb, mely megjelent

És nem kérdi hogy nézik-e vagy sem,
Legyek a délibáb a rónaságon.
Legyek a vén föld fekete szívéből,
Egy mély sóhajtás fel a magas égig,
Legyek a drót, min üzenet megy vé-
gig,

És cseréljenek ki, ha elszakadtam.
Sok lélek alatt legyek a tutaj,
Egyszerű, durván összerótt ladik,
Mit a tengerbe visznek mély folyók.

Legyek a hegedű, mely végtelenbe
sír,
Míg le nem teszi a művész a vonót.

(Kolozsvár, 1917.)

Picurinfo

Komáromi ifjúsági információs lap Megjelenik negyedévente
Készült a Szociális és Munkaügyi Minisztérium támogatásával
Kiadó: Élettér Egyesület, Komárom, Csendes u. 8.

Tel./Fax: 34/526-955

Szerkesztő: Élettér Egyesület, Elérhetőség: eletter@novonet.hu

Nyomdai munkák: Print-Kom 2000 Kft. Komárom, Bajcsy-Zs. E. u. 2.

